

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2548/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-478/24-S

Název	Soukromý dětský domov SOS 92, z.ú.
Sídlo	Nad Papežem 1597, 263 01 Dobříš
E-mail	info@ddsos92.cz
IČO	25 630 539
Identifikátor	600 027 988
Právní forma	zapsaný ústav
Zastupující	Mgr. Karel Vostrý
Zřizovatel	Věra Grulichová
Místo inspekční činnosti	Na Kole 1536, Dobříš Nad Papežem 1597, Dobříš Příkopy 5, Dobříš
Inspekční činnost na místě	5.–7. 6. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Charakteristika

Soukromý dětský domov SOS 92, z. ú., se sídlem v Dobříši (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Nejvyšší povolený počet lůžek v zařízení je 20. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno 19 dětí, fyzicky přítomno 15 dětí, které byly umístěny ve čtyřech rodinných skupinách. Tři děti byly v zařízení na základě smlouvy o dobrovolném pobytu z důvodu přípravy na budoucí povolání. Jedno dítě bylo na dlouhodobé dovolence v biologické rodině.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předešlé inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitele zařízení (dále „ředitel“). Daří se mu cíleně naplňovat smysluplnou a reálně nastavenou koncepci rozvoje, která reflektuje na aktuální potřeby a trendy v péči o děti v ústavní výchově. Efektivní je využívání tréninkových bytů zletilými klienty a kvalitní spolupráce se všemi aktéry vzdělávání při návratu dětí do jejich biologických rodin. Všichni zaměstnanci se aktivně podílejí na realizaci těchto koncepčních záměrů. Pedagogické zabezpečení funkčně zajišťuje devět většinou odborně kvalifikovaných vychovatelů, dvě sociální pracovníce – z toho jedna jako case manager, druhá jako zástupkyně ředitele vyčleněná pro kontakt s rodinami dětí. Kontrolní a hospitační činnost vedení zařízení není dostatečná.

Funkční a účinné je využívání vnitřního elektronického systému FOSTER, který slouží k předávání informací o dětech mezi všemi pedagogickými pracovníky a objekty domova.

Školní vzdělávací program je realizován prostřednictvím ročních plánů a týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti. Ty jsou spíše formální a zachycují režim dne, neobsahovaly dílčí cíle jednotlivých dětí z programů rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“).

Výchovně vzdělávací činnosti i noční dohled zajišťují pedagogičtí pracovníci. Z inspekční činnosti vyplynulo nevhodné organizační rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníků z hlediska bezpečnosti. Působení tři dny za sebou ve službě, noční služba upravená dohodou o dobrovolnictví přináší bezpečnostní rizika. Tento stav není upraven ve vnitřním řádu. Rovněž bylo identifikováno jako bezpečnostní riziko nedostatečné zajištění oken proti samovolnému odchodu dětí ze zařízení.

Dobře probíhá spolupráce s externí psycholožkou při individuální péči o vybrané děti a docházce do ambulantního střediska výchovné péče (Praha, Příbram). Naopak chybí spolupráce s etopedem nebo psychologem při nastavování konkrétních cílů v PROD.

Děti přicházející z orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále OSPOD) z celé republiky jsou bez diagnostického vyšetření. Dlouho trvá umístění dítěte do diagnostického ústavu na diagnostiku dětí a jejich adekvátní umístění v systému ústavní výchovy, což se negativně projevuje na dalším vývoji dítěte a poté je potřeba delšího času k adaptaci a většího úsilí na jeho úspěšné zařazení do kolektivu a socializaci.

Pravidelné porady pedagogů jsou zaměřené vedle provozních záležitostí zejména na aktuální situaci jednotlivých dětí. Je konzultován pokrok a další možnosti práce s nimi s ohledem na přání a cíle dítěte samotného. Společná setkávání pedagogů napomáhají utvářet dobré pracovní klima a prohlubovat spolupráci pedagogů a jejich identifikaci se zařízením.

V kvalitě materiálně technického zázemí se pozitivně promítá vícezdrojové financování zařízení. Prostředí jednotlivých bytů i skupin umístěných v zařízeních je estetické a funkční, podobá se běžné domácnosti. Vybavení je kvalitní, moderní a udržované. Děti jsou nejčastěji

ubytovány na pokojích po dvou, k dispozici mají cvičnou kuchyň pro pravidelnou přípravu jídla a obývací pokoj využívaný ke skupinovým aktivitám a odpočinku. V rodinných skupinách je dětem dána možnost vytvoření osobního zázemí a soukromí. Děti však nemají k dispozici uzamykatelné skřínky, zásuvky nebo trezory.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplnování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených ve školním vzdělávacím programu zařízení bylo sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami i realizovanými odpoledními a podvečerními aktivitami. V průběhu inspekční činnosti bylo dále pozorováno a hodnoceno naplnování týdenních vzdělávacích plánů a obsahu PROD.

V průběhu hospitací v jednotlivých rodinných skupinách v zařízení byly pozorovány zejména činnosti související s pravidelným režimem, sportovní, pracovní a výtvarné činnosti, relaxace, nácvik sociálních kompetencí. Cílem bylo zapojit všechny děti do těchto činností souvisejících s chodem rodinné skupiny s přihlédnutím k aktuálním potřebám a zájmům dětí, což se ne vždy úspěšně dařilo. Zejména starší děti byly pasivnější, hojně se bavily zejména u mobilních technologií a smysluplná zájmová činnost byla pozorována sporadicky.

Účinná a efektivní pro děti je podpora „case managera“ (sociální pracovnice), která se individuálně setkává jednou týdně s každým dítětem od deváté třídy do ukončení jejich pobytu v zařízení. Náplní těchto setkání je posilování finanční gramotnosti, výběr povolání vycházející ze sebepoznání, doprovod dítěte při vyřizování písemností na úřadech a u lékaře, individuální doprovázení při získávání kompetencí, které dětem umožní co nejlepší společenské a profesní zařazení a vlastní samostatný život. Součástí je i týdenní prázdninový pobyt všech klientů, který je zaměřený na praktické trávení volného času společně mimo zařízení. Pobyt podporuje samostatnost klientů.

Děti při sledovaných činnostech vyjadřovaly důvěru k vychovatelům, kteří měli zájem o jejich školní výsledky. Kapesné bylo dětem řádně vypláceno. Svůj pobyt v zařízení děti hodnotily vesměs pozitivně, nesetkaly se s ponižováním, fyzickým trestáním, někdy si stěžovaly na vzájemné konflikty s jedinci, kteří měli rizikové chování a byli následně přemístěni do diagnostického ústavu. Jedno dítě mělo v průběhu pobytu nevhodný delikt. Zařízení správně reagovalo bezprostředně ohlášením příslušným orgánům a poté provedlo besedy a školení k dané problematice pro děti i zaměstnance. Zde se ukázala nižší efektivnost opatření ve výchově i komplikovaná spolupráce s diagnostickým ústavem.

Odpolední režim byl přizpůsoben týdennímu rozpisu kroužků dětí a jejich účasti na doučování, proto vychovatel volil takový program, aby byla skupina v blízkosti domu nebo bytu. Osobní volno formou vycházky bylo preferováno dětmi, které měly rodinu v místě dětského domova. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné konflikty, děti komunikovaly slušně mezi sebou i s vychovateli. Rovněž byly vhodně motivovány k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce i k dokončení zadané činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti v zařízení jsou vychovateli slovně hodnoceny každý den večer. Ti vhodně vyzdvihují pozitivní projevy jejich chování, zvládání rizikových situací a plnění povinností spojených s chodem rodinných skupin. Hodnocení projevů chování probíhá se zřetelem na věk a dané

schopnosti dětí. Ty mají také možnost svého sebehodnocení a vyjádření se k hodnocení vychovateli.

V adaptační fázi po přijetí do zařízení je dětem věnována individuální pozornost ze strany určeného klíčového pracovníka (kmenového vychovatele) a ředitele. Na základě vyhodnocování vztahů a chování dítěte je jeho zařazení do jednotlivé rodinné skupiny modifikováno. Kmenový vychovatel zpracovává PROD, ale z inspekčních zjištění vyplývá, že značná část PROD není vypracovávána ve spolupráci s dítětem. Nebyly stanoveny jasné a osobní cíle pro nadcházející období, které by byly vyhodnoceny k individuálnímu rozvoji každého dítěte v jeho specifických potřebách. To je s PROD pouze následně seznámeno, čímž se významně snižuje možnost jeho identifikace s cíli v PROD.

Minimální preventivní program domova směřoval k předcházení rizikového chování. Vážnější výchovné problémy jsou řešeny pomocí opatření ve výchově, někdy přemístěním do jiné rodinné skupiny, v případě potřeby spoluprací s dalšími externími odborníky (psycholog, etoped, OSPOD). K nejčastěji řešeným problémům v chování byly drobné krádeže a nevhodné chování se sexuálním podtextem. Pracovníci domova se řešením problémových oblastí zabývají, v tomto školním roce proběhlo vzdělávání vychovatelů s tématem Sexualita dětí v ústavní výchově, byla navázána spolupráce s lektorkou z organizace Mluvte s dětmi o sexu – zaměřená na zdravé partnerské vztahy a zdárný citový rozvoj. Součástí byla i beseda zvláště pro dívky a chlapce, kde mohli probírat témata, která je zajímají. Zařízení využívalo i pestrou nabídku zájmových kroužků ve městě pro sportovní a kreativní aktivity, což vedlo k účelnému trávení volného času dětí a získávání nových dovedností, ve kterých mohly zakoušet úspěch. Útěkavost ze zařízení je dlouhodobě minimální.

Positivem výchovně vzdělávacího působení domova je možnost pro zletilé klienty dokončení vzdělání s bydlením v bytech, čímž mají vyšší možnost uplatnění na trhu práce po odchodu ze zařízení. Prospěšná byla také spolupráce domova se stáním zástupcem, poradenskými zařízeními, odbornými lékaři, vzdělávacími institucemi, soukromými osobami a firmami z okolí, kteří formou pravidelných sponzorských darů pomáhají v běžném chodu zařízení. O prázdninách mají všechny děti, které nejsou v rodinách na dlouhodobých dovolenkách, možnost zúčastnit se letních táborů tematicky zaměřených, např. na airsoft, přírodu, turistiku.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Došlo ke změně na pozici ředitele
- Posílení kapacit nové bytové jednotky pro zletilé

Silné stránky

- Materiální a organizační podmínky zařízení umožňují plnoletým klientům na základě smlouvy dokončit vzdělání (5.4)
- Individuální a dlouhodobé doprovázení všech dětí „case managerem“ – sociální pracovníci efektivně napomáhá výběru vhodného povolání nebo střední školy, snadnějšímu začlenění dětí na trhu práce a jejich zařazení do běžné společnosti (5.3)
- Estetizace prostředí dětského domova navozuje prostředí běžné rodiny (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Rizika v oblasti bezpečnosti dětí a zaměstnanců (1.4)
- Cíle programů rozvoje osobnosti dítěte nebyly konkrétním a funkčním nástrojem k systematické práci s dítětem. Programy rozvoje osobnosti dítěte plně nekorespondují s nastavením týdenních plánů, ve kterých se často neprojevují individuální výchovné cíle jednotlivých dětí (5.1.)
- Kontrolní a hospitační činnost ředitele zařízení má nízkou frekvenci (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zefektivnit řídicí a kontrolní činnost ředitele
- Zefektivnit organizaci služeb vychovatelů
- Zkvalitnit zpracování programů rozvoje osobnosti dítěte

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro školní rok 2023/2024 platný od 1. 9. 2023
2. Koncepce rozvoje zařízení na období 2023-2028
3. Školní matrika vedená v elektronické podobě
4. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad školní rok 2023/24
5. Minimální preventivní program zařízení, školní rok 2023/2024
6. Metodický pokyn při příjmu nového dítěte do zařízení
7. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení školní rok 2022/2023
8. Programy rozvoje osobnosti dítěte pro školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti (vzorek)
9. Přehled udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. 9. 2023 k datu inspekční činnosti

10. Kapesné dětí ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 včetně podpisů dětí k datu inspekční činnosti (vzorek)
11. Plán výchovně vzdělávací činnosti na rok 2024
12. Měsíční plány a týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2023/2024 k datu inspekční činnosti (vzorek)
13. Kniha denní evidence zařízení vedená v elektronické podobě
14. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k datu inspekční činnosti (vzorek)
15. Seznam dětí a jejich rozdělení do rodinných skupin ze dne 5. 6. 2024
16. „Manuál“ pedagogického pracovníka rodinná skupina „Nad Papežem“
17. Smlouva o setrvání zletilé nezaopatřené osoby v zařízení (čtyřikrát)
18. Personální dokumentace pracovníků dětského domova – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pracovníků a doklady o psychické způsobilosti a bezúhonnosti vedené k datu inspekční činnosti (vzorek)
19. Dokumentace k finančním a materiálním podmínkám, zabezpečení školního stravování a bezpečnosti dětí v době jejich pobytu v zařízení k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Marie Sponarová, školní inspektorka

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor

4. 7. 2024